

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 160-490, 260-500
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. november 12.

bb. 1. moszkvában, nürnbergben és nápolyban is bemutatják kodály zoltán háry jánosát

i fe/hné/e sr

1962. november 12.

Kodály zoltán daljátékát, a háry jánost - a decemberi budapesti felújításon kívül - három külföldi városban is bemutatják ebben az évadban, még pedig moszkvában, nürnbergben és nápolyban. /mti/

-.-

bb. 2. megjelent a közgazdasági szemle novemberi száma

gk/sr/e

1962. november 12.

a közgazdasági szemle most megjelent - novemberi - számának főbb cikkei: tímár jános távlati szakemberszükséglet-szakerberképzés, gyenes antal a szövetkezeti intézmények társadalmi-gazdasági természetéről, erdős péter a tőkés ujratermelés elméletéhez, pirityi ottó az anyagi ösztönzés szerepe a dolgozók szocialista nevelésében, szabó béla - siklaki istván az anyagkészletek és az anyagfelhasználás néhány tényezőjéről, havas péter az exportgazdaságosság átlagos színvonala és határértékei, gerle györgy a regionális tervezésről. /mti/

-.-

bb. 3. az írók hasznos élménynek, jó tapasztalatnak tartják az író-olvasó találkozók - ankétok, irodalmi estek a gyárakban, termelészövetkezetekben - az írószövetség programjából

i v/gk/e sr

1962. november 12.

a magyar írók szövetségét budapestről, az ország legkülönbözőbb részeiből keresik meg vállalatok, intézmények, gyárak, termelészövetkezetek, és kérik: az élő irodalom képviselői látogassanak el hozzájuk, ismertessék az olvasókkal terveiket.

az írószövetség vezetői tájékoztatták az mti munkatársát a következő hetek író-olvasó találkozóinak, ankétjainak, irodalmi estjeinek gazdag programjáról. elmondották, hogy a magyar írók csaknem kivétel nélkül hasznos élménynek, jó tapasztalatnak tartják találkozásukat az olvasókkal.
/folyt.köv./

Mo

bb. 3. /az írók hasznos....folyt./e

novemberben - a hazafias népfronttal közösen - győr, pest és bács megyében számos író-olvasó találkozót tartanak. ezeken kívül több pesti író látogat el a hónap derekán salgótarjánba - és nógrád megyébe - ahol gyárakban, bányákban, termelőszövetkezetekben találkoznak olvasóikkal. november 18-án és 19-én kunmadarason és a szolnoki tiszamenti vegyiművekben, 20-án verpalotán a bányász művelődési házban, 23-án pedig a bábolnai állami gazdaságban ismerkednek egymás problémáival a dolgozók és az írók. november 22-én budapesten a gamma-gyárban irodalmi délutánt rendeznek, ahol baranyi ferenc, bede anna, galambos lajos, ténagy sándor és timár máté olvasnak fel legújabb műveikből a munkásoknak.

a vörös csillag traktorgyár művelődési házában 29-én tartanak irodalmi estet, amelyen darvas józsef, az írószövetség elnöke mond bevezetőt, majd kassák lajos, palotai boris, papp lászló, f. rácz kálmán, cs. szabó béla, szakonyi károly és vas istván olvas fel műveiből. kaposvárott a város felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából november 30-án, december 1-én és 2-án háromnapos ünnepséget rendeznek. a város vezetői felkérték a budapesti írókat, ők is vegyenek részt az ünnepségeken. az írószövetség gazdag programot állított össze ebből az alkalomból, s a három nap alatt öt üzemben tartanak majd irodalmi ankétot, két könyvtárban találkoznak az olvasókkal, három-négy termelőszövetkezetbe látogatnak el, továbbá két kollégiumi ankétot és egy pedagógus-író találkozót tartanak. a kaposvári ünnepségekre előreláthatóan tíz neves író utazik le.

december elején dunaujvárosba látogatnak el az írók, ahol a dunai vasmű munkásszállásán irodalmi esten vesznek részt. ugyancsak ebben az időben csopakon a hazafias népfront négy fővárosi író lát vendégül. /mti/

--

bb. 4. újabb sikerek a lakásépítési program végrehajtásában - a műszaki tervezésben még mindig hibák vannak - tájékoztató a beruházások időszerű kérdéseiről

1 sl/tr/e ki

1962. november 12.

az év végének közeledtével a beruházásokkal foglalkozó szervek is tüzetesen megvizsgálták a várható eredményeket és a jövő esztendő előkészületeit. hogyan látja a helyzetet a magyar beruházási bank? - erről a következőket mondta vető kálmáné, a bank vezérigazgatóhelyettese:
/folyt. köv./

- 2 -

Muz

bb. 4. / újabb sikerek a lakásépítési...1. folyt./e

- a kongresszusi irányelvek, a párt gazdasági politikája messzemenően kihat a népgazdasági beruházásokra is. anyagi erőforrásainkat elsősorban a legfontosabb népgazdasági ágak korszerűsítésére és jóléti célokra összpontosítjuk. a vegyipar fejlesztését például nagymértékben segítik a tiszavidéki vegyikombinát és a péti nitrogénművek beruházásai, a közlekedést jelentősen javítja majd a miskolci vasutvonal villamosítása, ötezer új vasuti kocsi beszerzése, újabb diesel-mozdonyok üzembehelyezése, szárnyas-hajók vásárlása és a fő közlekedési utak pormentesítése. az építkezések költségeinek és a kivitelezés idejének csökkentésére folyamatban vannak a pécsi és a dunaujvárosi panelüzemek beruházásai, ezenkívül korszerű gépeket is beszereznek az építkezések korszerűsítésére.

- a lakásépítkezések tekintetében az elmúlt években körülbelül hasonló eredményeket értünk el, mint a többi szocialista ország. a második ötéves terv 250 000 lakás építését írta elő, az eddigi tapasztalatok szerint azonban ezt a feladatot túl is tudjuk teljesíteni: 250 000 helyett legalább 300 000 lakást létesítünk 1965-ig. a lakásépítkezések műszaki tervezése a korábbi évekhez képest javult, s további javulás várható az építőanyagipar fejlődő műszaki színvonalától, az új építési módszerek bevezetésétől. a jövőre kezdődő lakásberuházások 50 százalékára a tervdokumentáció már rendelkezésre áll, az ötéves tervben kialakuló lakótelepek tulnyomó részére már az építési programot is jóváhagyták. a lakásépítkezésekkel függ össze a vízellátás javítása és a szennyvízcsatorna hálózat bővítése. 1960-hoz képest 1965-re a vízszolgáltatást 24, a csatornahálózat hosszát pedig 20 százalékkal növelik, az igényeket azonban még ez az eredmény sem elégíti ki.

- ismeretese a lakosság egészségügyi ellátásának javítását célzó tervek. az elmúlt két évben 1.890 új kórházi ágyat bocsátottak a betegek rendelkezésére, s a kórházépítkezések folytatódnak. jövőre megkezdik a többi között a kazincbarcikai, a hatvani, a karcagi és a siófoki kórház építését.

- a beruházási bank minden rendelkezésére álló eszközt felhasznál, hogy a vállalatokat gazdaságosabb beruházásokra ösztönözze. ezt szolgálja a nemrég megszületett döntés, amelynek alapján kiterjesztik a visszatérülő hitelek rendszerét. a beruházásoknak ez a formája arra ösztönzi az üzemeket, hogy hitelt csak olyan beruházásokhoz igényeljenek, amelyek gyorsan lebonnyolónak és a költségek viszonylag hamar megtérülnek, mert ezeket a beruházási összegeket a vállalat visszafizeti a banknak.
/folyt. köv./

- 3 -

Mag

bb. 3. /az írók hasznos.... folyt./e

novemberben - a hazafias népfronttal közösen - győr, pest és bács megyében számos író-olvasó találkozót tartanak. ezeken kívül több pesti író látogat el a hónap derekán salgótarjánba - és nógrád megyébe - ahol gyárakban, bányákban, termelőszövetkezetekben találkoznak olvasóikkal. november 18-án és 19-én kunmadarason és a szolnoki tiszamenti vegyiművekben, 20-án vápalotán a bányász művelődési házban, 23-án pedig a bábolnai állami gazdaságban ismerkednek egymás problémáival a dolgozók és az írók. november 22-én budapesten a gamma-gyárban irodalmi délutánt rendeznek, ahol baranyi ferenc, bede anna, galambos lajos, ténagy sándor és timár máté olvasnak fel legújabb műveikből a munkásoknak.

a vörös csillag traktorgyár művelődési házában 29-én tartanak irodalmi estet, amelyen darvas józsef, az írószövetség elnöke mond bevezetőt, majd kassák lajos, palotai boris, papp lászló, f. rácz kálmán, cs. szabó béla, szakonyi károly és vas istván olvas fel műveiből. kaposvárról a város felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából november 30-án, december 1-én és 2-án háromnapos ünnepséget rendeznek. a város vezetői felkérték a budapesti írókat, ők is vegyenek részt az ünnepségeken. az írószövetség gazdag programot állított össze ebből az alkalomból, s a három nap alatt öt üzemben tartanak majd irodalmi ankétot, két könyvtárban találkoznak az olvasókkal, három-négy termelőszövetkezetbe látogatnak el, továbbá két kollégiumi ankétot és egy pedagógus-író találkozót tartanak. a kaposvári ünnepségekre előreláthatóan tíz neves író utazik le.

december elején dunaujvárosba látogatnak el az írók, ahol a dunai vasmű munkásszállásán irodalmi esten vesznek részt. ugyancsak ebben az időben csopakon a hazafias népfront négy fővárosi íróát lát vendégül. /mt/

--

bb. 4. újabb sikerek a lakásépítési program végrehajtásában - a műszaki tervezésben még mindig hibák vannak - tájékoztató a beruházások időszerű kérdéseiről

1 sl/tr/e ki

1962. november 12.

az év végének közeledtével a beruházásokkal foglalkozó szervek is tüzetesen megvizsgálták a várható eredményeket és a jövő esztendő előkészületeit. hogyan látja a helyzetet a magyar beruházási bank? - erről a következőket mondta vető kálmán, a bank vezérigazgatóhelyettese:
/folyt. köv./

- 2 -

Muz

bb. 4. / újabb sikerek a lakásépítési...1. folyt./e

- a kongresszusi irányelvek, a párt gazdasági politikája messzemenően kihat a népgazdasági beruházásokra is. anyagi erőforrásainkat elsősorban a legfontosabb népgazdasági ágak korszerűsítésére és jóléti célokra összpontosítjuk. a vegyipar fejlesztését például nagymértékben segítik a tiszavidéki vegyikombinát és a péti nitrogénművek beruházásai, a közlekedést jelentősen javítja majd a miskolci vasutvonal villamosítása, ötezer új vasúti kocsi beszerzése, újabb diesel-mozdonyok üzembehelyezése, szárnyas-hajók vásárlása és a fő közlekedési utak pormentesítése. az építkezések költségeinek és a kivitelezés idejének csökkentésére folyamatban vannak a pécsi és a dunaujvárosi panelüzemek beruházásai, ezenkívül korszerű gépeket is beszereznek az építkezések korszerűsítésére.

- a lakásépítkezések tekintetében az elmúlt években körülbelül hasonló eredményeket értünk el, mint a többi szocialista ország. a második ötéves terv 250 000 lakás építését írta elő, az eddigi tapasztalatok szerint azonban ezt a feladatot túl is tudjuk teljesíteni: 250 000 helyett legalább 300 000 lakást létesítünk 1965-ig. a lakásépítkezések műszaki tervezése a korábbi évekhez képest javult, s további javulás várható az építőanyagipar fejlődő műszaki színvonalától, az új építési módszerek bevezetésétől. a jövőre kezdődő lakásberuházások 50 százalékára a tervdokumentáció már rendelkezésre áll, az ötéves tervben kialakuló lakótelepek tulnyomó részére már az építési programot is jóváhagyták. a lakásépítkezésekkel függ össze a vízellátás javítása és a szennyvízcsatorna hálózat bővítése. 1960-hoz képest 1965-re a vízszolgáltatást 24, a csatornahálózat hosszát pedig 20 százalékkal növelik, az igényeket azonban még ez az eredmény sem elégíti ki.

- ismeretesek a lakosság egészségügyi ellátásának javítását célzó tervek. az elmúlt két évben 1.890 új kórházi ágyat bocsátottak a betegek rendelkezésére, s a kórházépítkezések folytatódnak. jövőre megkezdik a többi között a kazincbarcikai, a hatvani, a karcagi és a siófoki kórház építését.

- a beruházási bank minden rendelkezésére álló eszközt felhasznál, hogy a vállalatokat gazdaságosabb beruházásokra ösztönözze. ezt szolgálja a nemrég megszületett döntés, amelynek alapján kiterjesztik a visszatérülő hitelek rendszerét. a beruházásoknak ez a formája arra ösztönzi az üzemeket, hogy hitelt csak olyan beruházásokhoz igényeljenek, amelyek gyorsan lebonyolódnak és a költségek viszonylag hamar megtérülnek, mert ezeket a beruházási összegeket a vállalat visszafizeti a banknak.
/folyt. köv./

- 3 -

Muz

bb. 4. /ujabb sikerek a lakásépítési...2.folyt./e

eddig évenként körülbelül 100 millió forint ilyen visszatérülő bankhitel állt a vállalatok rendelkezésére. ezt az összeget jövőre 360 millió forintra emelik, ami szükségessé teszi az eddigi hitelfeltételek módosítását is. a vállalatok a jövőben a termelő jellegű értékhatár alatti beruházásokra 3-4 éves időtartamra vehetnek igénybe hitelt, amelynek összege magasabb lesz az eddiginél. bizonyos feltételekkel nemcsak gépek beszerzésére, hanem építkezésekre is engedélyeznek megfelelő összegeket.

a vezérigazgatóhelyettes elmondotta, hogy a beruházások tervellátottsága még mindig nem kielégítő, a tervek hiánya gyakran késlelteti a beruházások megindulását és zavartalan lebonyolítását. a tervező vállalatoknak körülbelül a fele a kivitelezés alatt levő beruházások tervein dolgozik, tehát a tervdokumentációk késve készülnek. sokszor előfordul túlméretezés is. a dunaujvárosi iskola és a miskolci toronyház építésénél például bőségesen megtalálhatók a luxusra való törekvésnek a vonásai. a tervezőmunka fogyatékosai miatt azonban nemcsak egyik vagy másik tervezőirodát kell elmarasztalni, mert azok joggal hivatkoznak a beruházási célok gyakori bizonytalanságára, az építetők hiányos adatszolgáltatására, vagy a hatóságok adminisztrációs munkájának lassúságára. a második öt-éves terv időszakában például egész sor nagy kórházat építünk, illetve rekonstruálunk, az egészségügyi minisztérium azonban még mindig nem határozta meg a kórházak tervezési irányelveit és szakmai követelményeit. fontos tehát az említett hibák mielőbbi megszüntetése. a jövőben a beruházási bank is tovább javítja munkáját, ellenőrzi a tervezői kapacitás kihasználásának tervszerűségét, a műszaki tervek korszerűsítését és gazdaságosságát - mondotta vető kálmánné, a bank vezérigazgatóhelyettese. /mt1/

..

bb. 5. a legnépszerűbb ételek: első a halászlé, második a rántott szelet, harmadik a piritott máj - naponta több, mint harmincmillió forintot költ a lakosság éttermekben, cukrászdákban, büfékben

i sl/sze/e ki

1962 . november 12.

a központi statisztikai hivatal érdekes kimutatást készített a vendéglátóipar forgalmáról. hogy képet nyerjenek a lakosság megváltozott igényeiről, ízléséről, most elsősorban azt is felmérték, hol mennyi fogy a legkülönbözőbb ételekből. már az összefoglaló adat is jelentős fejlődést tükröz: a vendéglátóipar forgalma 1952 óta több, mint kétszeresére emelkedett, s jelenleg naponta több mint harmincmillió forint értékű ételt-italt fogyaszt a lakosság éttermekben, cukrászdákban, eszpresszóknak, vendéglőkben, büfékben. /folyt.köv./

- 4 -

Ma

bb. 5. /a legnépszerűbb ételek...folyt./e

a különféle vendéglátóhelyeken naponta átlagosan 927 000 adag meleg ételt szolgálnak fel, ebből 800 000 adagot az üzemi éttermekben. az üzemi konyhákban elsősorban az előfizetéses étel a kelendő, a többi étterem közönségének többsége - szám szerint 53 százaléka - azonban étlap szerint választja ki ételét. menüt csak körülbelül 6 százalék rendel, a többi előfizetéses ebédet vagy vacsorát fogyaszt.

bár a vendégek ízlése meglehetősen eltér, néhány ételfajta nagy népszerűségnek örvend. az első helyet jelenleg a halászlé tartja, naponta körülbelül 4 500 adagot szolgálnak fel. alig marad el tőle a rántott sertésszelet. rangsorban a harmadik a piritott máj, szakemberek véleménye szerint azonban a máj is a ranglista legelejére kerülhetne, ha volna elegendő.

a nyilvános éttermekben viszonylag sok ital fogy, összetételük azonban más, mint néhány évvel ezelőtt volt. a borfogyasztás csupán kismértékben emelkedett. az ország egy-egy lakosára számított évi átlagfogyasztás 29.9 liter bor. sokkal magasabb azonban a sörfogyasztás. az egy főre számított évi átlagfogyasztás sörből 1952 óta évi 13.1-ről 36.7 literre növekedett. a második világháború előtt évente alig három liter sör fogyott hazánkban egy-egy lakosra számítva.

a statisztika szerint érdekes tünet, hogy az emberek többsége - mintegy 85 százaléka - nem otthon, hanem étteremben, vendéglőben fogyasztja el az italt. az otthoni kávéfőzés szinte elenyésző, e kedvelt italt az emberek inkább eszpresszóknak fogyasztják. az utóbbi években jócskán megnőtt az eszpresszós kávéfőzőnk munkája, mert 1952 óta ötszörösére nőtt hazánkban a kávéfogyasztás, e megnövekedett forgalom ellenére azonban még mindig nem tartozunk a kávéfogyasztó országok közé, belgiumban és hollandiában például tízszerannyi az egy főre számított kávéfogyasztás, mint magyarországon. az édességek fogyasztásával azonban a legelső közt kerülünk: a vendéglátóipar ételforgalmának több, mint negyven százaléka cukrászsütemény, édesipari termék, fagyalt és büféáru. /mt1/ Nagy

..

- 5 -

Ma

bb. 6. a külföldi vadászvendégek száma az idén meghaladja az ezret - a szarvasbőgés után sincs holtidény a vadászatban

i so/gg/e ká

1962. november 12.

az utóbbi években rohamosan növekszik az érdeklődés mind a nagyvadás, mind az apróvadás területek iránt. 1959-ben még csak 375 külföldi vadász járt hazánkban, az idén pedig már több mint ezer vadászvendéget fogadunk, [redacted] számuk három év alatt két és félszeresére növekedett. /tehát

a jólsikerült szarvasbőgési idény befejeződése után sincs holtiszezon. a vaddisznó-, a nyul- és a fácánvadászatok nagyon kedveltek, így mozgalmas lesz a november vadászati eseménynaptára is. a külföldi vendégek jóelőre 80 apróvad-hajtásos és 40 vaddisznó-hajtásos vadászati napot kötöttek le. vaddisznóra például két, illetve háromnapos hajtásokra csoportosan érkeznek a vendégek. a visegrád környéki erdőkben az idén svédek próbálnak szerencsét, ezenkívül nagy hajtóvadászatokat tartanak a keszthely, a balatonzamárdi, a vác, a pécs, a tata-környéki erdőkben is.

a vadgazdaságokban a vadhus megfelelő értékesítése érdekében új beruházásokat hajtanak végre. mindazokon a területeken, ahol nincs a közelben hűtőház, jégvermeket építenek, amelyeket a télen gondosan feltöltöttek, s így jövőre a szállításig a vadgazdaságok tárolhatják a lőtt vadat. /mti/

13. „műkedvelők”, segítik a helytörténeti kutatásokat - sok helyütt a népfront a „nevesincs”, muzeumok gazdája

i di/hné/m/sr

1962. november 12.

az ország különböző vidékein több mint száz „nevesincs”, muzeum bizonyítja, hogy a városok és falvak lakói közül sokan egy újrajta gyűjtőszervevénynek hódolnak szabadidejükben. az elmúlt évtizedek, évtizedek emlékeit keresik, s mintegy kiegészítik, teljesebbé teszik a hivatásos kutatók tevékenységét.

a „műkedvelő”, helytörténészek elsősorban szűkebb hazájuk, községük, kerületük multja iránt érdeklődnek. egy-egy pedagógussal vagy muzeológussal az élen, a helybeli levél- és irattárakban, a padlásokon, pincékben porosodó akták közül válogatják ki azokat a dokumentumokat, amelyek érdekes új adatokat árulnak el. amának arról, hogy mikor, kik alapították a települést, kik voltak az első lakók, milyen jelentős események, például tüntetések, sztrájkok és egyéb megmozdulások zajlottak le. meghallgatják, lejegyzik a legidősebb emberek visszaemlékezéseit, papíron és magnetofonszalagon rögzítik a nagy októberi szocialista forradalomban és a fiatal szovjet állam védelmében részt vett veteránok elbeszéléseit. felkutatják, gondozásba veszik a már-már elfelejtett emlékeket, emléktáblával jelölik meg azokat az épületeket, amelyekben nemzeti multunk nagyjai éltek, alkottak. gyűjteményeiket amelyeket a maguk kedvtelésére állítottak össze, állandó, vagy időszakos kiállítások, valamint helytörténeti kiadványok formájában a közönségnek is rendelkezésére bocsátják.

a „nevesincs”, muzeumoknak és a műkedvelő helytörténeti kutatásoknak budapesten és vidéken sok helyütt a népfront-bizottság a gazdája. utmutatásukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyűjtők a lehető legjobban kamatoztathassák segítő-készségüket. így például egyeztetési védenekinek elgondolásait a legközelebbi muzeum kutatási tervével, megrendezi a hivatásos szakemberek és a műkedvelők találkozóit, stb. közbenjár azért, hogy a kiállításokhoz, a bemutatókhoz a legmegfelelőbb helyet kapják meg a gyűjtők. a helytörténeti muzeum megteremtéséhez és berendezéséhez pedig az ország jónéhány vidékén társadalmi munkát kezdeményeznek. felkérésre a mérnökök szabadidejükben készítik el a tervrajzokat, s a lakosság minden rétegének képviselői hozzájárulnak ahhoz, hogy a mult helyi vonatkozású emléktárgyai méltó környezetben kapjanak helyet. /mti/

8.20/a

8.20/a

...

- 7 -

bb 7. az arc a lélek tükre, - gondolkoznak-e az állatok - a budapesti stúdió új filmjei

i di/hné vm sr 1962. november 12.

a budapesti filmstúdió rendezői és operatőrjei ezekben a napokban is több új alkotással gazdagítják az idei „filmtermést”, lakatos vince rendezésében készül az egyik, amely az arcjátékot és a mozgást mint a gondolat kifejezőjét mutatja majd be. azt ábrázolja, hogy mennyire igaz a régi mondás: „az arc a lélek tükre”, és hogy a mozgás miként fejezi ki az érzelmeket. a filmet régi nitrátok és dokumentumfilmek jeleneteiből, képeiből állítják össze. olyan felvételeket válogatnak ki, amelyek ismert szónokok, politikusok, papok, tábornokok közéleti szerepléséről készültek.

györgy istván rendező új filmje arról szól, hogy gondolkoznak-e az állatok. a „főhős”, azaz a kísérleti alany egy kutya, amelynek példáján szemléltetően bizonyítják a tudomány álláspontját./mti/

- . -

bb 9. a tultisztességes asszony - modern francia szindarab próbái kezdődtek a józsef attila színházban

i v/gk vm sr 1962. november 12.

a józsef attila színházban olvasópróbát tartottak a salacrou a tultisztességes asszony című vígjátékából. a francia szerző társszövegírója párizsban játszódik, napjainkban. a próbákat kazán istván irányítja, akinek a józsef attila színházban ez lesz az első rendezése. a darab szerepeit gobbi hilda, komlós juci, kállai ilona, örkényi éva, soós lajos, velencei istván, kaló flórián és láng józsef játsszák.

salacrou vígjátékát a színház december 8-án tűzi műsorára.
/mti/

- . -

8.25/a

- 8 -

8.25/a
L. 2. 2.

bb 8. nagyszabású szellemi vetélkedő a budapesti uttörőknek - a baráti országok ismeretéből vizsgáznak a versenyzők - a kieszek országos bajnokságra készülődnek

i ms/gk/m/sr

1962. november 12.

emlékezetes sikere volt az mszbt múlt évi szellemi vetélkedőinek. a fővárosi diákok ezrei vettek részt a ki tud többet a szovjetunióról? című vetélkedőn, amelynek középiskolás döntőjét a televízió, az általános iskolai döntőt pedig a rádió is közvetítette.

az új tanévben ki tud többet barátainkról? címmel az mszbt és a magyar uttörők szövetsége a 7. és a 8. osztályos pajtásoknak rendez vetélkedőt. mint a cím is mutatja, az uttörők ezuttal a szovjetunió és a népi demokratikus országokon kívül a többi baráti nép életéről szerzett ismereteikből is „vizsgáztak”, ez a vetélkedő az uttörő művészeti szemlébe illeszkedve négy fordulóban zajlik le: december 20-ig rajvetélkedők, december 20 és február 1 között csapatvetélkedők lesznek, a csapatok legjobbjai február 1 és április 1 között a kerületi vetélkedőkön mérik össze tudásukat, majd április 1 és május 20 között kerül sor a budapesti vetélkedőre, amelyet a rádió is közvetít. a kerületi vetélkedők összes résztvevőit díjaznak, könyveket, hanglemezeket, játékokat osztanak ki közöttük, a három győztes pedig karórát, pajtás fényképezőgépet, kiskönyvtár utalványt, töltőtollat, stb. kap. a budapesti vetélkedő három legjobbjának jutalma kéthetes csillebérci üdülés lesz.

a serdültebb korosztályiak közül a múlt évben csak a középiskolások részére volt szellemi vetélkedő, az idén külön rendezik meg az üzemi fiatalok, a középiskolások és az ipari tanuló intézetek tanulójának versenyét. a kisz és az mszbt most készíti elő a vetélkedők programját, amelyeket a kisz kulturális seregszemle egyik ágaként bonyolítanak le. a kérdéseket itt is az összes baráti országokra vonatkozó ismeretanyagból állítják össze. az uttörők versenyétől eltérően a kisz és az mszbt vetélkedői az egész országra kiterjednek és országos bajnoksággal fejeződnek be./mti/

- . -

8.30/a

- 9 -

8.30/a
L. 2. 2.

bb 10. megkezdődött a télapói és a karácsonyi édességek árusítása
- december elejére várják az első déligyümölcs szállítmányokat

i tó/tr/m/ki

1962. november 112.

még több mint három hét választ el bennünket a télapó napjától, az egyik nagy édességvásárlási csúcsidejénél, a boltok azonban már most felkészülten várják a vásárlókat. télapó figurák díszítik a kirakatokat és megtöltötték édességekkel a raktárakat is. a vásárlás - egyelőre kismértékben - megkezdődött.

a belkereskedelmi minisztériumban kapott tájékoztatás szerint édességekből a csucsforgalom idején is kielégítő ellátásra számítunk. a múlt év decemberi árleszállítás hatására megnőtt a kereslet, ezért minden cikkből többet rendelt a kereskedelem. az ugynevezett csokoládéfigurákból - télapókból, karácsonyfafüggelékekből - a tavalyi 14 vagonnak majdnem kétszeresét kapja az idén a kereskedelem. szaloncukorkából a tavalyival körülbelül azonos mennyiség -, 340 vagonnyi kerül forgalomba. ha váratlanul nagyobb lenne a kereslet, ez sem okozna fennakadást az ellátásban, mert az édesipar mint egy tíz vagonra való szaloncukorhoz tartalékolt nyersanyagot, az igényeknek megfelelően a tavalyinál jóval több lesz a finomabb minőségű, krém- és a csokoládéba mártott szaloncukor egyéb édesárukból is zökkenőmentes lesz az ellátás, egyedül ábláscsokoládéból 80-85 vagon a kereskedelem negyedik negyedévi készlete. az árleszállítást megelőző év, 1960 utolsó negyedében 15 vagon tábláscsokoládé állt a vásárlók rendelkezésére. a felkészülés jó, a készlet kielégítő, a kereskedelem csupán azt kéri a fogyasztóktól, hogy ne halasszák a vásárlást az utolsó napokra.

elmondták a minisztériumban azt is, hogy körülbelül december elejére várják az első, déligyümölcs-szállítmányokat. narancsból és citromból folyamatos, jó ellátást biztosítanak. tavaly 850, az idén pedig 1.200 vagon narancsot vásároltunk, rendelt a kereskedelem banánt, datolyát, kókusz és fügét is. /mti/

-...-

8.35/a

- 10 -

810 Zsel

bb 11. többnapos előnyt szereztek a soroksári vasöntőde új üzemszéinek építői a kongresszusi versenyben - az év végéig mintegy hárommillió forint értékű munkával teljesítik túl tervüket

i st/tr vm vg

1962. november 12.

a 23. számú építőipari vállalat dolgozói csaknem 20 új épülettel és egyéb építménnyel bővítik a soroksári vasöntődét. korszerűsítik a régi üzemszéket is, de addig nem kezdhetik meg ezt a munkát, amíg helyet nem adnak a régi műhelyeknek az új épületekben. a gyár kérésére ezért a kongresszusi versenyben vállalták, hogy hat hónappal előbbre hozzák az első új csarnok, a központi raktár átadásának határidejét.

az építők a felajánlás valóraváltása érdekében egyszerűsítették a csarnok szerkezeteinek tervét és néhány jelentéktelennek látszó módosítás segítségével három héttel csökkentették a pillérek építési idejét. különösen nagy haladást értek el azzal, hogy kézműszakos munkát szerveztek. most már csak az utolsó simitások vannak hátra, s így jövő év június helyett még az 1962. november 30-ra ígért határidő előtt is két héttel hamarabb átadják az új csarnokokat.

jelentősen meggyorsították a gyár új hideg üzemeinek építését is, pedig ennél nemrégiben majdnem teljesen leállt a munka. az építők csak egy hónapos késéssel kapták meg a csarnok futódaruit, amelyek nélkül nem lehet elkészíteni az épület ujszerű betontetejét. a dolgozók azonban nemcsak ezt a késést pótolták, hanem egyhónapos előnyt szereztek, s ezért még november végéig tető alá kerül az épület. ezzel sikerült megteremteni a zavartalan téli munka feltételeit, aminek eredményeként mintegy hárommillió forint értékű építési munkával túlteljesíthetik idei tervüket. /mti/

-...-

bb 12. tízmillió parcella helyén 200.000 tábla - először művelik üzemileg a teljes szántóterületet - kétezer termelőszövetkezetben elkészült a nagyüzemi táblásítás terve

i ie vm ká

1962. november 12.

mezőgazdaságunk történetében az idén először az őszi munkák során mindenütt nagy táblákban, üzemileg művelik a szántóföldeket. a földrendezés ugyan tavaly csaknem mindenütt befejeződött, s az elmúlt ősszel már a legfiatalabb termelőszövetkezetek is kialakították közös tábláikat, ezek azonban akkor még magukon viselték a felaprózott kisüzemi gazdálkodás nyomait. /folyt. köv./

8.44/a

- 11 -

810 Zsel

/bb 12. tízmillió.....1.folyt./vm

az egy tagba került földek közötti különbségek az ideiglenesre lényegében kiegyenlítődtek, a talajmunkákat és a vetést most az egész országban nagyjából egységes táblákon végezték, a mezőgazdaság szocialista átszervezése során a mintegy 9 millió holdnyi szántóterületen csaknem tízmillió parcellából kerekén 200.000 tábla alakult ki. az átlagosan 45-50 holdas táblák már biztosítják a nagyüzemi növénytermesztés alapját: lehetővé tették a gépesítést. a táblásítás elengedhetetlen feltétele volt annak, hogy az utóbbi néhány év alatt mezőgazdaságunkban csaknem megkétszereződött a földmunka mennyisége. a mostani táblák azonban még tulajdonképpen a régi dűlők, amelyeket ugyan sűrű mezsgyehatárok már nem szabdalnak fel, de amelyek nagyrészt a kisparaszti mezőgazdaság, s nem a korszerű nagyüzemi gazdálkodás szükségletei szerint alakultak ki.

most, a földrendezés teljes befejezése után megkezdődött a termelőszövetkezeti földek nagyüzemi táblásítása. a tervezése és megvalósítása alapos, körültekintő munkát igényel, mert a nagyüzemi táblák sokféle igényt elégítenek ki. méretük lehetővé teszi, a korszerű agrotechnika alkalmazását, alakjuk szabályos és arányos s így a gépek üresjáratát és fordulót a minimálisra lehet csökkenteni. a táblák és az üzemi központ között a lehető legkisebb a távolság, s a táblák hosszabbik oldala mellett húzódó utak az időjárástól függetlenül használhatók.

ez a néhány követelmény is mutatja, hogy a nagyüzemi táblásítás viszonylag hosszadalmas feladat, hiszen például utak, kisebb hidak építését, esetleg meglévő fasorok kivágását és ujak telenítését is szükségessé teszi, dombvidéken pedig általában csak a vízgazdálkodási és talajvédelmi munkákkal együtt oldható meg. több mint 2000 termelőszövetkezetben már elkészült a nagyüzemi táblásítás terve, megvalósítást csaknem ezer gazdaságban kezdték meg, néhány százban pedig már be is fejezték. jövőre valamennyi szövetkezetben elkészülnek a tervek, a következő néhány évben pedig a teljes közös szántóterületen létrehozzák a gazdaságos termelésnek és a korszerű technikának legjobban megfelelő nagyüzemi táblákat. /mt1/

8.48/a

80 *Zsolt*

- . -

- 12 -

bb 16. tökéletesítették a c-vitamin alapanyagának gyártását

vid szf/te vm

1962. november 12.

a medicolor anilinfestékek és vegyitermékek gyára balatonfüzri üzemében gyártják a c-vitamin európaszerte keresett alapanyagát, a diaceton sorbosét. az anyag kémiai reakciójához jelentős mennyiségű, külföldről behozott acetont használnak fel, ami költségessé teszi a termelést.

az üzemben most regenerálótornyot építettek önköltségcsökkentés céljából. a 26 méter magas toronyba felülről vezetik be a szennyezett vegyiterméket, s bonyolult tisztítási műveletek után 99 százalékos acetontartalmu folyadékot nyernek. ezt újra használhatják a c-vitamin alapanyagának gyártásához, s így naponta 15 tonna acetont, „mentenek meg,,. ennyivel kevesebbet kell importálni.

az egymilliókétszázezer forintos berendezést saját erőből építették fel. az üzem mérnökei készítették el a tervet, a házi szerelőműhely állította össze a tornyot.

az új vegyiberendezés máris érezteti hatását: egyenletesebb lett a termelés, kisebb összeget fordítanak az aceton vásárlására, szállítására./mt1/

- . -

bb 17. 67 millió forint értékű új gép a szolnok megyei termelőszövetkezetekben

vid j vm ká

1962. november 10.

szolnok megye termelőszövetkezetei az idén újabb 67 millió forintot költenek erő-és munkagépek beszerzésére, speciális munkaeszközök vásárlására. eddig 52 millió forint értékű traktor, kombajn, vetőgép, silózó-és más munkagép került a nagyüzemi gazdaságok birtokába. a szolnoki lenin tsz-ben csaknem 700.000 forint értékkel gyarapodott a meglévő géppark. többek között a nehéz szikes talajok műveléséhez dt-54-es lánc talpas erőgépet, továbbá nagyteljesítményű permetezőt, gépi szénaszárító berendezést, villanymotorokat, pótkocsikat vásároltak. a mezőgazdasági terményeket az idén már saját gépjárműveikkel szállították, s a talajművelés, a vetés 75 százalékát is „házon belül,,végezték el./mt1/

- . -

8.55/a

- 13 -

8 - *Zsolt*

bb 14. dr. berze nagy jános baranyai népmesekutató műveit választotta doktori értekezése tárgyául egy svájci folklórista

vid/hi/hné/m/sr

1962. november 12.

dr. berze nagy jános, jeles baranyai néprajzkutató, aki a századfordulótól a felszabadulásig uttörő jellegű munkát végzett a szellemi néprajz területén, kiemelkedő nemzetközi elismerést szerzett a halálát követő esztendőkből megjelentetett műveivel. a megyei tanács és a tit baranya megyei szervezete által kiadott három munkája ugyyszólván a világ minden részébe eljutott. jelenleg is sorra jelentkeznek a külföldi intézmények, kutatók berze nagy jános műveiért. legutóbb például bukarestből, a román népmesekatalogus anekdota osztályától, továbbá a göttingeni egyetemről kérték dr. berze nagy jános „magyar népmeseti típusok, című könyvét. ugyanez a műve párizsban a bibliothèque nationale katalógus-termeiben a világ legfontosabb folklóre kézikönyvei között kapott helyet.

érdekes hír érkezett svájcából is: a fribourgi egyetemen a folklór tudományok doktorává avattak egy jelöltet, aki értekezésének tárgyául dr. berze nagy jános népmesekutató néprajzi munkásságát és műveit választotta, s igen elismerően nyilatkozott róluk.

a neves baranyai néprajzkutató hagyatékából rövidesen újabb mű lát napvilágot gyűjtései alapján. átdolgozással fia, ifjabb dr. berze nagy jános, továbbá pákolitz istván és szöllősi kálmán pécsi írók „szőlőszem királyfi, című ifjusági képes mesekiadványt jelentetnek meg. a szép kivitelű könyv már a közeli hetekben eljut az olvasókhoz./mti/

---

bb 15. tudományos vizsgálatok az aggtelek-jósvafői cseppkőbarlangban

vid/te/m/ki

1962. november 12.

a világhírű aggtelek-jósvafői cseppkőbarlang egyre inkább a tudományos érdeklődés középpontjába kerül. öt éve a budapesti eötvös lóránd tudományegyetem állatrendszertani tanszéke állított fel tudományos kutatólaboratóriumot, s azóta a barlangban csaknem 40, eddig ismeretlen barlangi élőlényt kutattak fel, és foglaltak rendszerbe.

/folyt. köv./

9.20/a

- 14 -

941 Loh

bb 15. /tudományos ... 1. folyt./ m

igen értékes munkát végez a budapesti műegyetem ásványtani tanszékének tudományos kutatóállomása. a tanszék tudományos munkatársai és diákjai évről-évre felkeresik a cseppkőbarlangot, ahol meteorológiai méréseket végeznek, és a barlangi vizek összetételét vizsgálják, ezzel párhuzamosan megfigyelik többek között a cseppkővek képződését, kialakulását is. összefüggéseket állapítottak meg például a barlangi és a felszíni vizek összetételének változása, valamint a cseppkővek képződése között. vizsgálják a kőrvék és a vízjáratok közzeteinek összetételét, hogy a víz oldóhatására tudjanak következtetni.

a mtesz miskolci intézőbizottságának egyik munkabizottsága a béke-barlangban végez megfigyeléseket. ebben a barlangban már ötödik éve kísérleteznek asztmatikus betegek gyógyításával. a megfigyelések alapján fejlesztik tovább a barlangi gyógyítást./mti/

---

bb 19. volt-e betyárlány a hortobágyon?

vid/hi/gk/m/sr

1962. november 12.

a tiszántuli híres betyárok történetét kutatja a levéltárakban dr. béres andrás, a debreceni déri múzeum igazgatója, a kiváló néprajzkutató. kiderítette: a tiszántulon a múlt század elején jelentek meg először és csaknem száz évig éltek betyárok. az utolsó bihari betyár, dobos gábor a századforduló előtti években halt meg.

a kutatások nyomán számos érdekes lelet és adat került elő. nádudvaron egy régi ház bontásánál megtalálták az utolsó tiszántuli betyárnak, dobos gábornak egycsőű puskáját, amely a mesztergerenda felső részéhez volt falazva. megtalálták betyárbotját is, amelyet az egyik nádudvari ház padlásán felejtett, amikor zsan-dárok elől meneküléskor egy éjszakát ott töltött.

dr. béres andrás a szájhagyományokból jegyezte fel rózsza sándor tiszántuli utjait. megállapította, hogy rózsza sándor a bihari részeken sokszor megjelent, de semmi nyoma sincs annak a feltételezésnek, hogy a híres betyár járt volna a hortobágyon.

az eddig előkutatott 27 tiszántuli betyár élettörténetének és a szájhagyományok feldolgozása során előkerült egy utalás hortobágyi betyárlányra is. ezt az ismeretlen szolgálólányt „perzsi, néven emlegetik régi pásztoemberek. elbeszélésük szerint „perzsi, a hortobágyi és a környékbeli csárdákban csaplárolány volt és a híres betyárok legnagyobb segítőjeként dolgozott hol egyik, hol másik helyen. pontos személyét azonban mindeddig nem sikerült kideríteni./mti/

9.30/a

- 15 -

941

bb 18. társadalmi munkával is segítik a tompa-émlékmúzeum létesítését Kelemér és Gömörszőlős lakói

vid hi tné vm sr

1962. november 12.

a szabadságharc után, 1849-től 1851-ig lelkeskedett a borsodmegyei Kelemér községben a magyar irodalom egyik ismert alakja: Tompa Mihály. ottani működésére esik többek között a virágregék és legszebb lírai verseinek összegyűjtése és számos költeményének megírása is.

Kelemér és Gömörszőlős községek - amelyeknek lelkesze volt - 1960-ban hozták létre a hazafias népfront helyi szervezetének támogatásával a tompa emlékbizottságot, amely összegyűjtötte a költőre vonatkozó emlékeket. ezek között szerepelnek a tompa-művek egykori kiadványai, a költő életével összefüggő emlékek is egykori levelek.

a tompa-émlékbizottság kezdeményezésére az idén megkezdtek a paplak udvarán álló, 1845-ben épített ház újjáépítését, amely tompa idejében segédlelkészi lakásul szolgált, de amelyet a költő is többször használt. a műemlék-épület helyreállítására az ördi járási tanács 32.000 forintot juttatott, Gömörszőlős és Kelemér dolgozói pedig társadalmi munkát vállaltak. az épület korhű helyreállítását a tervek szerint jövőre fejezik be, s itt rendezik be a tompa Mihály emlékmúzeumot. /mti/

bb 21. új bányákna épül nyirádon

vid szf/te vm

1962. november 12.

a bakonyi bauxitbányák területén újabb érclelőhelyeket kapcsolnak be a termelésbe. az ércvagyon feltárásával megbízott szakemberek most a föld mélyébe vezető újabb, ugynevezett lejtősakna építésével készültek el nyirádon. járata 250 méter hosszú és közvetlenül érintkezik a 60 méteres mélységben húzódó érclelővel. a közepes minőségű ércet tartalmazó lelőhelyen 6-8 méteres vastagságban terül el a bauxitréteg, amelyet a számítások szerint másfél év alatt felszínre hoznak. az új bányarészben majdnem teljesen gépesítik a termelőmunkát. a bauxitfalat robbantással mozgatják meg és a lezuduló ércötömböket nagyteljesítményű rakodógépekkel továbbítják majd a csillékbe. a szállítószerveket ugyancsak gépi erővel vontatják fel az aknákn keresztül a napszintre.

az új aknához csak az érclelő felső szelvénye tartozik. a mélyebben fekvő bauxitot a nyirádi bányakonzentráció megépülése után ugynevezett függőaknával közelítik majd meg. /mti/

9.35/a

- 16 -

bb 20. jövőre már hajdusoboszlói földgázzal dolgozik a borsodi vegyikombinát

vid/szf/te/m/

1962. november 12.

az épülő tiszai vegyikombinát műtrágyagyárában korszerű technológiával földgázból készítik majd a nitrogén műtrágyát. a földgázt - mint ismeretes - a román népköztársaságból kapjuk. a kishármási gázmezőktől tiszapalkonyáig megépült 390 kilométeres csővezetékén 1959 első hónapjaiban kezdték meg a metán szállítását. a nagy kalóriájú, gazdaságos földgázt a tvk műtrágyagyárának elvezetéséig a borsodi üzemek és Miskolc lakosai használják. a díszgyőri Lenin kohászati művekben, a tiszapalkonyai hőerőműben, a Lakkfesték és műgyantagyárban, a borsodi vegyikombinátban és Miskolc városában eddig több mint 700 millió köbméter gázt használtak fel.

a kiváló minőségű, gazdaságos földgázt azonban mind több borsodi üzem igényli. ilyen körülmények között az évi 200 millió köbméter romániai gáz rövidesen kevés lesz. a felső szervek már korábban számítottak erre és úgy határoztak, hogy a hajdusoboszló határában feltárt nagymennyiségű földgázt elsőként a borsodi ipartelepekre vezetik be. hajdusoboszló és Kistokaj község között már építik a 80 kilométer hosszú gázvezetékét, amelyet bekötnek majd a Miskolc-Kazincbarcika távvezetékbe. a csőhálózat építését tavasszal kezdték meg. a vezeték már elérte tiszapalkonya határát s előreláthatóan decemberre épül ki Kistokaj községig. ekkor kerül sor a Miskolc-Kazincbarcikai vezetékbe való bekötésére. a jövő év első hónapjaiban a hajdusoboszlói földgáz megindul Borsodba és a bvk-ban ekkor már magyar földgázból állítják elő a nitrogén műtrágyát. a szénbázisról földgázbázisra való átállás üzempróbái különben már megkezdődtek romániai földgázzal. a csővezeték a tervek szerint Kazincbarcikától tovább építik és a magyar földgázt bevezetik az ördi kohászati üzemekbe, valamint a Borsodnádasi lemezgyárba is.

a kőolajvezeték vállalat dolgozói tiszapalkonyánál a fővezetékbe leágazást építenek a tiszai vegyikombinát gázfogadó állomásáig, hogy ha a romániai földgázt szállító csőhálózatban esetleg üzemzavar fordul elő, a magyarországi gázzal háríthassák el a termelés kiesést a tvk műtrágyagyárban. /mti/

9.45/a

- 17 -

bb 22. ujtás a dughagyma gépi osztályozására

vid/j/m/ká

1962. november 12.

minden ősszel visszatérő problémát jelent a makói táj világhírű fűszernövényének előkészítése a vetéshez: a dughagyma osztályozása. néhány hét alatt 25.000-30.000 mázsa apró hagymát kell átválogatni. ezt a munkát holland gyártmányú gépekkel végzik, de a gépek - mivel évről-évre emelkedik a vetésterület - a megnövekedett feladattal nem tudnak megbirkózni.

a makói lenin termelőszövetkezetben binecz jános elnökhelyettesi elgondolása alapján a gépműhely dolgozói egy cséplőgépet alakítottak át erre a célra. a szelelőrosta helyére házilag készített megfelelő méretű lécrostát szereltek, és a gépen egy oldalnyílást képeztek ki, ahol a dughagyma zsákokba ömlik. az ujtás szakemberek véleménye szerint kitűnően bevált, a dughagymák teljesen épen kerülnek ki a gépből.

az átalakított cséplőgép nagy előnye, hogy traktormeghajtással működtethető, míg a holland gyártmányú osztályozó berendezés csak villannyal hajtható meg. ezenkívül a cséplőgép napi teljesítménye 20 százalékkal nagyobb. a makói lenin tsz - miután 4000 mázsa dughagymát átválogattak - más szövetkezeteknek adta kölcsön az átalakított cséplőgépet./mti/

...-

bb 24. diszoklevéllel tüntették ki szabolcsban a kiváló társadalmi munkásokat

vid/hi/tné/m/sr

1962. november 12.

1955-től napjainkig 48 millió forint értékű társadalmi munkával segítettek a szabolcs-szatmár megyei dolgozók a községfejlesztési tervekben kitűzött feladatok megvalósítását. a megyei tanács végrehajtó bizottsága pénzalapot létesített a közösségi munka szervezésében és végzésében kitűnt községek jutalmazására, s a jól dolgozó társadalmi munkások részére jelvényt alapított. a jelvényeket ez évben osztották ki először, s kb. háromezren kapták meg a megyében. ezenkívül a megyei tanács legutóbbi ülésén 22 személynek diszoklevélet adományoztak./mti/

...-

9.50/a

- 18 -

1005 2. oldal

bb 25. nyolc vagon szovjet gép érkezett egy hét alatt a dunaujvárosi hideghengerműbe

vid/szf/te/m

1962. november 12.

a dunai vasmű készülő hideghengerművében ma még az építőké a szó. az 560 méter hosszú, nagykiterjedésű csarnokban számtalan gép-alapot kell még elkészíteniük, közben azonban már a szerelők is munkához láttak. egyidejűleg hétről-hétre mind nagyobb tömegben érkeznek gépek. az utóbbi héten például nyolc vagon gépi berendezés jött vasuton a szovjetunióból.

a gépszerelések fővállalkozója a gyár- és gépszerelő vállalat. a vállalat három brigádja: albert istván szocialista munkacsapata, német józsef, valamint fehér lajos szerelőbrigádja egyelőre a gépek rendezésén, csoportosításán, állagmegóvásán dolgozik. ők készítik elő a berendezéseket szerelésre is. bricsár lajos brigádja pedig már a hengercsarnokban szerel. az elmúlt hetekben helyére szerelték a daraboló sor első hat gépét. ezek csévélnek majd le, egyengetik, darabolják a meleghengerből érkező lemeztekerceket. a gépek működtetéséhez szükséges hidraulikus berendezés szerelésén is dolgoznak a brigád tagjai. borsi géza szerelő csoportja még nagyobb munkához fogott: megkezdte az 1.700-as simitó hengerállvány előszerelését.

a tervek szerint még az idén hozzáfognak a tekercsszállító lánc meghosszabbításához és a lemezhasító sor szereléséhez. a gépszerelésekkel párhuzamosan jó ütemben halad a technológiai csővezetékek szerelése is./mti/

...-

bb 27. eltűnik az utolsó uradalmi konyha bánhalmán - két szoba, összkomfortos lakásokba költöztek a volt cselédek

vid/j/m/ká

1962. november 12.

a középtiszai állami gazdaság bánhalmi lászló-majorjában, gróf nemes jános egykori birtokán 12 többgyermekes cseléd élt négyes közös konyhán. a gazdaság megalakulása után a zsufolt, egészségtelen, szabadkéményes cselédlakásokat fokozatosan felszámolták. lakói új, modern, összkomfortos lakásokba költöztek. jelenleg már csak egy közöskonyhás épület emlékeztet a múltra. a gazdaság vezetőségének határozatára ezt az épületet is átalakítják, és két darab két szoba összkomfortos és egy egyszobás, tágas lakást építenek a helyére. az egykori közös konyhák lakói ma már a gazdaság bölcsődéjébe, napközi otthonába, modern, négy tantermes iskolájába járatják gyermekeiket, és a művelődési ház színháztermében, könyvtárában, társalgójában, klubhelyiségében szórakoznak. a gazdaság megalakulása óta 180 új lakóházat építettek./mti/

...-

10.00/a

- 19 -

1006 1. oldal

bb 23. bányász kislakások építését segítő akcióbizottság alakult borsodban

vid hi/tné vm sr

1962. november 12.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága megalakította a bányász kislakások építését segítő akcióbizottságot. tagjai: közgazdászok, pénzügyi szakemberek, tervezők és építők. céljuk, hogy a bányatelepeken olcsó pénzért, izléses és kényelmes kislakások épüljenek, az akcióbizottság már megkezdte munkáját, elhatározták, hogy a közeli hónapokban az érdekelt tanácsokkal, az otp-vel, és a bányász kislakást építő dolgozókkal közös ankétot tartanak, s egyidejűleg kiállítás is rendeznek. ezen a legújabb típus-kislakások építési tervein kívül színes maketteken láthatók lesznek majd a korszerű és olcsón felépíthető bányász családi házak, bemutatják azokat a különböző, előregyártott építőanyagokat is, amelyeket a falusi tűzép-telepeken vásárolhatnak meg a dolgozók./mti/

- . -

bb 26. elektrosztatikus festés az esztergomi szerszámgépgyárban

vid szf/te vm

1962. november 12.

az esztergomi szerszámgépgyár világszerte keresett termékeinek versenyképességét nagyon növeli a tetszetős külső. az üzem nagy gondot fordít a gépek élettartamát növelő festésre is.

most új festési technológiát vezetnek be. a szerszámgépiparban elsőként elektrosztatikus festésre térnek át. a budapesti transzformátor ktsz-szel közösen kísérletezték ki azt a könnyen hordozható berendezést, amellyel elektromos erőterben juttatják a festéket a gépre. az áramütés és robbanásveszélymentes készülékkel folyó munka technológiája lehetővé teszi, hogy a gépek legnehezebben hozzáférhető alkatrészeit is tökéletesen befesthessék. az új eljárás jóval olcsóbb a hagyományosnál. a 800.000 forint értékű berendezéssel 500.000 forintot takarítanak meg évente a beruházás tehát már a második évben megtérül. legjelentősebb azonban, hogy az új módszerrel védik a dolgozók egészségét. a hagyományos festéssel ugyanis tartalmaz nitrogőz párolog el. az üzemben most tanfolyamon képezik ki az új technológiára a festőket. az új berendezést még ebben a hónapban üzembe állítják./mti/

- . -

10.00/a

- 20 -

10.45 ✓

bb 28. a vasi tsz-ek fiataljai egyre inkább megtalálják anyagi számításukat, a művelődési, szórakozási lehetőségeket közös gazdaságukban

vid hi/tné vm sr

1962. november 12.

vas megye termelősövetkezeti községeiben nagy gondot fordítanak a növekvő kulturális igények kielégítésére. az idén például új művelődési otthon épül a megyében. ezek nagyrészt már átadták rendeltetésének, a könyvtárak könyvállománya két és fél év alatt több mint negyven százalékkal emelkedett. a megye valamennyi községében rendszeres már a filmvetítés, s az elmúlt művelődési időnyben a falusi színjátszó csoportok mintegy 1200 előadást tartottak, melyeken 200.000 szövetkezeti dolgozó szórakozott.

a tsz-községek vezetői megteremtik a megfelelő szórakozási művelődési lehetőségeket a fiataloknak is. szabad időben rendszeresen sportolnak, olvasnak, különféle társasjátékokkal szórakoznak a közös gazdaságok fiataljai. ma már a megye legtöbb tsz-ében havonta munkaegység-előleget kapnak a fiatalok. így egyre inkább megtalálják anyagi számításukat a tsz-ben ami szintén hozzájárul ahhoz, hogy nem kíváncsoznak el a falujukból./mti/

- . -

bb 29. elkészült az alsószolcai épületelemgyár lakótelepe

vid szf/te vm

1962. november 12.

a borsod megyei alsószolca község határában lévő nagymennyiségű kavics hasznosítására épületelemgyárat építenek. a gyár 1963-ban kezd meg a termelést. az új üzemben automata gépsorral és korszerű berendezésekkel évente most nyolcezer lakáshoz elegendő előfeszített födéspanelt, 400 kilométer hosszú távvezeték építéséhez szükséges beton villanyoszlopot és 390 kilométer vágányhálózat lefektetéséhez elegendő vasuti aljat készítenek.

az új gyár közelében a más vidékről borsodba helyezett műszaki szakemberek részére korszerű lakótelepet építettek. a 22.számú építőipari vállalat dolgozói tavasszal kezdték meg a munkát és a 10 egyemeletes épületet, amelyekben 64 lakást alakítottak ki, a napokban adták át. elkészítették a lakótelep 500 méter hosszú körjáratu bekötőútját is. most a házak közötti részeket parkosítják. az új lakásokba megkezdtek a beköltözést./mti/

- . -

10.09/a

- 21 -

10.45 ✓

bb 23. bányász kislakások építését segítő akcióbizottság alakult borsodban

vid hi/tné vm sr

1962. november 12.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága megalakította a bányász kislakások építését segítő akcióbizottságot. tagjai: közgazdászok, pénzügyi szakemberek, tervezők és építők. céljuk, hogy a bányatelepeken olcsó pénzért, izléses és kényelmes kislakások épüljenek, az akcióbizottság már megkezdte munkáját, elhatározták, hogy a közeli hónapokban az érdekelt tanácsokkal, az otp-vel, és a bányász kislakást építő dolgozókkal közös ankétot tartanak, s egyidejűleg kiállítás is rendeznek, ezen a legújabb típus-kislakások építési tervein kívül színes makettekben láthatók lesznek majd a korszerű és olcsón felépíthető bányász családi házak, bemutatják azokat a különböző, előregyártott építőanyagokat is, amelyeket a falusi tűzép-telepeken vásárolhatnak meg a dolgozók./mti/

- . -

bb 26. elektrosztatikus festés az esztergomi szerszámgépgyárban

vid szf/te vm

1962. november 12.

az esztergomi szerszámgépgyár világszerte keresett termékeinek versenyképességét nagyon növeli a tetszetős külső. az üzem nagy gondot fordít a gépek élettartamát növelő festésre is.

most új festési technológiát vezetnek be. a szerszámgépiparban elsőként elektrosztatikus festésre térnek át. a budapesti transzformátor ktsz-szel közösen kísérletezték ki azt a könnyen hordozható berendezést, amellyel elektromos erőterben juttatják a festéket a gépre. az áramütés és robbanásveszélymentes készülékkel folyó munka technológiája lehetővé teszi, hogy a gépek legnehezebben hozzáférhető alkatrészeit is tökéletesen befesthessék. az új eljárás jóval olcsóbb a hagyományosnál. a 800.000 forint értékű berendezéssel 500.000 forintot takarítanak meg évente a beruházás tehát már a második évben megtérül. legjelentősebb azonban, hogy az új módszerrel védik a dolgozók egészségét. a hagyományos festéssel ugyanis tartalmaz nitrogáz párolog el. az üzemben most tanfolyamon képezik ki az új technológiára a festőket. az új berendezést még ebben a hónapban üzembe állítják./mti/

- . -

10.00/a

- 20 -

10.45 ✓

bb 28. a vasi tsz-ek fiataljai egyre inkább megtalálják anyagi számításukat, a művelődési, szórakozási lehetőségeket közös gazdaságukban

vid hi/tné vm sr

1962. november 12.

vas megye termelőség-tervezési bizottságában nagy gondot fordítanak a növekvő kulturális igények kielégítésére. az idén például új művelődési otthon épül a megyében. ezek nagyrészt már átadták rendeltetésének, a könyvtárak könyvtárlománya két és fél év alatt több mint negyven százalékkal emelkedett. a megye valamennyi községében rendszeres már a filmvetítés, s az elmúlt művelődési időnyben a falusi színjátszó csoportok mintegy 1200 előadást tartottak, melyeken 200.000 szövetkezeti dolgozó szórakozott.

a tsz-községek vezetői megteremtik a megfelelő szórakozási művelődési lehetőségeket a fiataloknak is. szabad időben rendszeresen sportolnak, olvasnak, különféle társasjátékokkal szórakoznak a közös gazdaságok fiataljai. ma már a megye legtöbb tsz-ében havonta munkaegység-előleget kapnak a fiatalok, így egyre inkább megtalálják anyagi számításukat a tsz-ben ami szintén hozzájárul ahhoz, hogy nem kívánkoznak el a falujukból./mti/

- . -

bb 29. elkészült az alsózsolcai épületelemgyár lakótelepe

vid szf/te vm

1962. november 12.

a borsod megyei alsózsolca község határában lévő nagymennyiségű kavics hasznosítására épületelemgyárat építenek. a gyár 1963-ban kezd meg a termelést. az új üzemben automata gépsorral és korszerű berendezésekkel évente most nyolcezer lakáshoz elegendő előfeszített fődémpanelt, 400 kilométer hosszú távvezeték építéséhez szükséges beton villanyoszlopot és 390 kilométer vágányhálózat lefektetéséhez elegendő vasuti aljat készítenek.

az új gyár közelében a más vidékről borsodba helyezett műszaki szakemberek részére korszerű lakótelepet építettek. a 22.számú építőipari vállalat dolgozói tavasszal kezdték meg a munkát és a 10 egyemeletes épületet, amelyekben 64 lakást alakítottak ki, a napokban adták át. elkészítették a lakótelep 500 méter hosszú körjáratu bekötőútját is. most a házak közötti részeket parkosítják. az új lakásokba megkezdtek a beköltözést./mti/

- . -

10.09/a

- 21 -

10.45 ✓

hh 30. szedik a héti káposztát - a közeli ózdi és borsodi iparvidékre szállítják a jó minőségű terményt

vid/j/m/ká

1962. november 12.

a sajó folyó völgyében fekvő hét községben a jobbágyfelszabadtás óta foglalkoznak a dolgozó parasztok káposztatermesztéssel. a balinkai és az ugynevezett királykáposzta kereszteződéséből alakult ki az itteni különleges fajta, amely mindkét „szülő”, jó tulajdonságait egyesíti, a kártevőkkel szemben ellenálló, az időjárás viszontagságait jól tűrő, nagy terméshozamu, tömör, kemény fejú káposzta tartósításra, savanyításra különösen alkalmas.

a héti egyetértés termelőszövetkezet továbbfejlesztette a kisgazdaságok káposztatermesztését, s az idén már 45 holdnyi nagyszemű táblán termesztettek káposztát, több mint 30 vagonra értékesítési szerződést kötöttek, a káposztát most szedik és a kedvezőtlen, aszályos időjárás ellenére 160-200 mázsás holdankinti átlagtermést takarítanak be. a héti káposztát a közeli ózdi és a borsodi iparvidékre szállítják./mti/

-.-.-

bb 31. a kiosk budapesti szervezetének választmányi ülése

t sz/tm vm

1962. november 12.

hétfőn a kiosk sörház utcai székházában választmányi ülést tartottak a fővárosi magánkisiparosok vezetői, somló Lajos, a kiosk budapesti szervezetének helyettes vezetője számolt be a fővárosban dolgozó 18.000 kisiparos munkájáról, szervezetük tevékenységéről.

elmondotta, hogy a külső kerületekben tovább romlott a lakosság kisipari ellátottsága, csepelen például a 91 képesítéshez kötött szakma közül 41 nincs képviselve, hiányzik a mázó, tetőfedő, gázszereelő, kutató, gépjárműjavító. a közelmúltban a fővárosi tanács képviselőivel megbeszéltek, hogyan fejlesszék kisipari javítószolgálatot részben új iparjogosítványok kiadásával, részben a szövetkezetek hálózatának bővítésével. budapesten az elmúlt fél év alatt 169 új kisiparos kapott iparendélyt. a kisiparosok anyagellátása általában megfelelő volt, budapesten fél év alatt 25 millió forint értékű anyagkiutalásban részesültek, a választmányi ülésen bejelentették, hogy a szervezet alapszabályzatának megfelelően a következő hónapokban sor kerül a vezető szervek négyévenként szokásos újjaválasztására./mti/

11.30/a

- 22 -

11.30/a

bb 32. megnyílt a gólya áruház

t to/te vm vg

1962. november 12.

a volt párizsi áruházba, ahol eddig a divatcsarnok árusított, nagyarányú átépítési munkák kezdődtek, mintegy 22 millió forintot költöttek az áruház felújítására, újbóli megnyitás után, 1964 közepe táján, az eddigi két és fél emelet helyett 5 és fél emeleten árusítanak.

az átépítés idejére átszállították a divatcsarnok ruházati osztályait a majakovszkij utca és a nagymező utca sarkon régen működött gólya áruházba. a gólya áruház hétfőn nyílt meg a vásárlók számára./mti/

-.-.-

Szerkesztőségek figyelmébe!

a vasárnapi bb 22. sz. begyulladt a kiömlő propánbutángáz c. címűnkben technikai hiba miatt névelírás történt, kérjük azt az alábbiak szerint helyesbiteni:

„súlyos baleset történt vasárnap délelőtt az esztergomi rákóczi téri bisztróban. trgl róza üzletvezetőhelyettes....,

felhívjuk a szerkesztőségek figyelmét, hogy a további szövegben a név még egyszer előfordul./mti/

-.-.-

12.04/a

- 23 -

12.04/a
12.17 ✓

bb 34. egy előadó, hetvenezer hallgató - kilencven vidéki forgatási nap - sajtótájékoztató a televízió mezőgazdasági szakmunkásképző tanfolyamáról

t so/gg vm ká

1962. november 12.

a televízióban november 14-én, szerdán délután 5 órakor új előadássorozatot nyit meg Losonczi Pál földművelésügyi miniszter. a mezőgazdasági szakmunkásképző tanfolyam keretében a szerdai napokon a szokott műsorkezelés előtt egy órával ismeretterjesztő előadások hangzanak el, amelyek a szakmunkásképzés színvonalának emelését segítik.

hétfőn délelőtt a televízió klubjában sajtótájékoztatón ismertették az előadássorozat céljait, a felkészülés körülményeit. a tizenhét előadás megtartására kiváló szakembereket kértek fel, s bár ez esetben nem szórakoztató műsorról van szó, igyekeztek filmvettetések beiktatásával, rajzokkal és más szemléltető eszközökkel a műsorokat minél érdekesebbé, vonzóbbá tenni. a tizenhét előadásra való felkészülés igen nagy feladatot jelentett a munkában résztvevőknek. amellet, hogy a már meglévő kisfilmjeinkből is felhasználnak számos részletet, kilencven nap vidéki forgatáson voltak a műsor előkészítői.

az elsősorban növénytermesztési kérdésekkel foglalkozó előadások meghallgatását a földművelésügyi minisztérium és a művelődési minisztérium közösen szervezi. az előzetes tájékoztató szerint mintegy hetvenezer szakmunkás és technikai hallgató használja ki a továbbtanulásnak ezt a módszerét. csoportos műsornézeteket szerveznek és utána helyi szakemberek bevonásával vitatják meg a hallottakat. a sajtótájékoztatón bemutatták a műsor első előadását, amelyben dr. Sipos Gábor, a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola tanára ad tájékoztatást a talajvédelemmel és a növényi sorrend megválasztásával kapcsolatos új tudományos eredményekről. /mt1/

- . -

- 24 -

1340

Zseli

bb 35. időjárásjelentés

tm/m

1962. november 12.

a meteorológiai intézet jelenti november 12-én hétfőn 13 órakor:

délkeleten csökken a hőmérséklet

kelet-európa felett nagy kiterjedésű anticiklon található, benne mínusz 5-10 fok körüli hajnali hőmérsékletek fordulnak elő. az anticiklonból kiáramló hideg levegő a kárpátok eltérítő hatása következtében románia déli részei felé nyomul elő, és fokozatosan melegegdedve, az al-dunán át fog beáramlani a kárpát medence területére. hazánkban tegnap túlnyomórészt borult, hűvös, párás, néhány helyen ködös idő volt. a déli határmegyékben azonban egy-három órán át sütött a nap. a koradélutáni csupán gyenge esővel vegyes szitálások fordultak elő. 15 órakor délnyugat felől esőzés kezdődött, amely néhány órával később országos jellegűvé vált, ma délelőttig fokozatosan megszűnt. a 24. óra alatt lehullott eső mennyisége keleten 1-10, nyugaton általában 10-15 milliméter volt. a szél az eső kezdetekor megélénkült. a cseh medence felől és az északi kárpátokon át beszivárgó hidegebb levegő a dunántul nyugati felében és az északi hegyvidéken korlátozta a nappali felmelegedést, ezeken a területeken csak 4-8 fokig emelkedett a hőmérséklet. az ország többi részein ezzel szemben 9-12, sőt a déli határmegyékben 13-15 fokos hőmérsékleti értékek is kialakultak. ma hajnalra plusz 2-6 fokig hűlt le a levegő. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 7.0 fok volt, 1.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig: felhős idő, néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, a dunántulon és délkeleten élénkebb szél. a hőmérséklet az ország délkeleti felében csökken, északnyugaton nem változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2.5 fok körül. a délkeleti megyékben 5 fok felett. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 8-11 fok között. a duna vízállása ma reggel 147 centiméter. /mt1/

- . -

13.45/a

- 25 -

1340

Zseli

bb 36. hétfőn megkezdődött az első tervszerű nagyjavítás a dunaujvárosi megleghengerműben

vid te vm ki

1962. november 12.

a dunaujvárosi megleghengermű gépi berendezéseit - huszonnyolc hónapos folyamatos üzemeltetés után - hétfőn reggel az első tervszerű nagyjavításra leállították. az üzemindulás óta eltelt idő alatt 460.000 tonna - különböző vékonyságú - acéllemezt és 40.000 tonna lemezbugát hengereltek.

az egy hétre tervezett nagyjavításra jó előre felkészültek. a megleghengermű kommunisztái taggyűlésükön is megbeszélték a nagyjavítást és kezdeményezésükre olyan ütemtervet fogadtak el, amely szerint a tervezett hét nap helyett öt nap alatt készülnek el a nagyjavítással.

a vitkoveci klement gottwald kohászati művektől és a diósgyőri gépgyártól már megkapták az egyik legfontosabb kicserélésre kerülő berendezést, az előnyújtó hengercsatorna nyíl fogazású pörgetőhengereit. a csehszlovákiai üzem dolgozói a dunaujvárosiak kérésére nyolc hónappal rövidítették meg a pörgetőtengely elkészítésének határidejét. ugyanakkor a diósgyőriben gyártott másik tengelypár megmunkálásához soronkívül küldték különleges fogazó maróberendezést. így a diósgyőriek is elkészíthették a pörgetőtengely garnitúrát.

a nagyjavítás során többek között kicserélnek 18 nagysúlyú tám-és munkahengert, husz acélgörgőt, 80 görgőt pedig kijavítanak.

hétfőn reggel kezdődött a gépek szétszerelése./mti/

- . -

bb 40. kis-komp közlekedik tihanyrév-szántódrév között

k nbj/vm vg

1962. november 12.

a mahart közli, hogy november 16-tól a balatonon tihanyrév-szántódrév között kis befogadóképességű komp közlekedik, tehát ikarus-autóbuszokat nem tudnak átszállítani./mti/

- . -

14.48/a

- 26 -

MSO

2. rész

bb 37. elvetették az ősziéket az ország legészakibb szántóföldjein

vid/j/m/ká

1962. november 12.

borsod megyében, az ország legészakibb szántóföldjein, a kongresszusi versenyben tett vállalást teljesítve, a rendkívül száraz őszen ellenére, hétfőn befejezték a vetést. több mint 100.000 holdon került földbe a takarmánykeverék, valamint az őszi kalászosok magja. a vetéshez jelentős segítséget adtak az ipari üzemek: több mint 250 traktorvezetéshez érő szakmunkás dolgozott a mezőgazdaságban a diósgyőri lenin kohászati művekből, a borsodi vegyikombinátból.

a vetés befejeztével az 1.500 traktort az őszi mélyszántással foglalkoztatják borsod megyében./mti/

- . .

bb 38. befejeződött a paprikaszüret a szegedi körzetben

vid/j/m/ká

1962. november 12.

a szegedi fűszerpaprikatermelő körzetben, ahol 6500 holdon virított a táj „piros aranya”, befejeződött a szedés. bár nagy foku volt a szárazság, mégis háromszor szüreteltek, mert a hosszúra nyúlt kedvező őszi idő beérlelte a csöveket. főként az befolyásolta kedvezően az érést, hogy nem voltak éjszakai fagyok és ködök. minden leszedett paprika alkalmas őrlésre, s az egyenletesen beérett, piros termésnek könnyebb a szárítása és a feldolgozása is.

a fűszerpaprika - mint az ideji esztendő tapasztalatai igazolják - jól bírja a szárazságot, jövőre mégis felkészülnek az aszály elleni hathatósabb védekezésre. az öntözött területet az ideji 500 holdról 1.500 holdra növelik. szakemberek döntése alapján a paprikatermesztés központjában: szeged, röske és gyálarét határában állítják fel az öntözőberendezéseket. a tiszta holtágából kapják majd a mesterséges esőt az ültetvények./mti/

- . .

bb 39. megkezdődött a gyümölcsstelepités a nyírségben

vid/j/m/ká

1962. november 12.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei eddig több mint 4500 hold futóhomokot készítettek elő gyümölcsstelepitésre. a 80-100 centiméter mélyen felszántott földken megkezdődött a csemeték kiültetése./folyt.köv./

14.55/a

- 27 -

rk

bb 39. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

a kis fákat többnyire tizenkét-szer hét méteres sor- és tőtávolságra helyezik el, hogy a talaj, illetve a növényvédelmi munkákat gépesíthessék. a közös gazdaságok összesen több mint 8000 hold mezőgazdasági termelésre alkalmatlan területet ültetnek be, s a nagy munka körülbelül december közepéig tart, a nyulak, pockok kártételének megakadályozására, a kiültetett facsemeték törzsét leporex nevű vegyszerrel kenik be, amelynek szaga elrisztja a rágcsálókat./mti/

...-

bb 41. negyedmillió női ruhához elegendő fonal terven felül a szegedi textilművekben

vid te vm ki

1962. november 12.

a szegedi textilművek dolgozói túlteljesítették kongresszusi felajánlásuk esedékes részét: az év végéig vállalt 108 helyett már 117 tonna fonalat gyártottak esedékes tervükön felül. ennyi pamutfonalból több mint negyedmillió női ruhához elegendő anyagot lehet szőni.

a kiváló eredményeket a műszaki dolgozók és fonónok együttes jó munkája nyomán a termelékenység emelésével érték el. a műszakiak hosszas kísérletezés alapján jelentősen felgyorsították a gyűrűsfonógépek fordulatszámát, s ennek megfelelően nagyobb teljesítményűre cserélték ki a meghajtó villanymotorokat. a szálszakadások csökkentésére különleges gyűrűket szereltek a fonógépekre.

a gyár kollektívája a minőség javítására is gondot fordít. a fonónok pontosan megtartották az üzemcsarnokban kivilágított óra-grafikon előírásait. így sikerült elérniük, hogy az első félévi 94.6-ról 96.2 százalékra növekedett az üzemből kikerült első és másodosztályú áruk aránya.

hétfőn reggel minden fonónó piros zászlót tűzött gépére, ezzel is jelezve, hogy a kongresszus időszakájában még jobb termelési eredményekre törekednek./mti/

...-

15.07/n7

-28-

PK

bb 42. timföld-és alumíniumiparunk gyorsabban fejlődik, mint a nyugati országoké - háromnapos alumíniumipari konferencia kezdődött a technika házában

t szf/gk vm vg

1962. november 12.

háromnapos timföld-és alumíniumipari konferencia kezdődött hétfőn budapesten, a technika házában, az országos magyar bányászati és kohászati egyesület, valamint a nehézipari minisztérium rendezésében. a magyar szakembereken kívül szovjet, csehszlovák, lengyel, ndk-beli, jugoszláv és nyugatnémet vendégek is részt vesznek a tanácskozáson.

selmeczi béla, az alumíniumipari tervező intézet igazgatója, a bányászati és kohászati egyesület főtitkára megnyitójában rámutatott, hogy a timföld-és alumíniumiparnak a második ötéves terv következő szakaszában előirányzott fejlesztéséhez fel kell mérni a két iparág eddig megtett útját, meg kell tárgyalni a műszaki fejlesztés, a gazdaságos termelés további teendőit. ezt a célt szolgálja a konferencia.

a külföldön hivatalos uton elfoglalt szekér gyula nehézipari miniszterhelyettes vitaindító előadását berger jános, a minisztérium színesfémipari főosztályának osztályvezetője ismertette. az egész világon nagy erőfeszítéssel fejlesztik a timföld-és az alumíniumipart, s ebben a vetélkedésben ma már mi is az élvonalban vagyunk. 1957-ben az almaszfűzőti timföldgyárban még 7.99 tonna gőzt használtak fel egy tonna timföld előállításához, 1960-ban ez a szám már 5.7 tonnára csökkent, az idei második félévben pedig alig haladja meg a 3.5 tonnát. ez az előnyös költség szintet kevéssel marad el a világ színvonal legfelső fokát jelző francia eredménytől. az inotai alumíniumkohóban ebben az évben előfordult, hogy egy kiló alumínium előállításához mindössze 15.65 kilowattóra villamosenergia kellett. ez szintén megközelíti a francia ipar fajlagos energiafogyasztását. de ha a fajlagos gőz-és villamosenergia-fogyasztásban ma még némileg hátrább is vagyunk, mint a kapitalista államok timföld-és alumíniumipara, a fejlődés üteme nálunk sokkal gyorsabb. amíg a francia iparnak a 8 tonnás fajlagos gőzfelhasználás 3.8 tonnára való lecsorításához kilenc esztendőre volt szüksége, addig almaszfűzőtön a 8 és a 3.8 tonna határérték közötti szakasz mindössze öt év. a fejlődés üteme azt mutatja, hogy műszakilag rövidesen elérjük a legfejlettebb kapitalista országokat és fokozzuk versenyképességünket a világpiacon.

/folyt. köv./

PK

-29-

/bb 42. timföld.....1.folyt./vm

felbecsülhetetlen segítség számunkra a fejlesztésben a baráti országok timföld-és alumíniumiparának a kgst-ben megvalósult együttműködése. ezzel a hozzájárulással a jövőben arra törekszünk, hogy a világviszonylatban is számottevő magyar bauxitkincset minél kevesebb fejtési veszteséggel bányásszuk ki. nagyarányú fejlesztési programot dolgoztak ki a timföld-és alumínium félkészgyártás tökéletesítésére is. ezt a programot kell a konferenciának megvitatnia.

a konferencia kedden két szekcióban folytatja munkáját. a timföldipari szekció budapestben, az alumíniumkohászati inotán tartja ülését. a megbeszéléseket szordán az almaszfűzitői timföldgyárban fejezik be./mti/

bb 43. hétfőn délig huszezen tekintették meg a nemzetközi vendéglátóipari bemutatót a gellért szállóban - minden este telt ház a royal éttermében

i tó/gg vm vg

1962. november 12.

a vendéglátóipar nemzetközi ifjusági bemutatójának hidegkonyhai, cukrászati és terítési kiállítását szombaton nyitották meg a gellért szállóban. a kiállítás iránt nagy az érdeklődés, hétfő délig huszezen tekintették meg. a vendégek között igen sok a külföldi. csupán a német demokratikus köztársaságból négyszáz turista érkezett a kiállítás megtekintésére. a kedden estig nyitvatartó kiállításon 35.000-40.000 látogatóra számítanak, ugyanis mintegy 18.000 jegy már elővételben elkelt.

a royal szálloda éttermeiben estonként rendezett melegkonyhai bemutatón is állandóan telt ház van. az egyes nemzetek szakácsai négyszáz adag menüt készítenek minden estére./mti/

15.20/n

-30-

MK

bb 44. ünnepélyesen átadták a déry és a bláthy-díjat

i szf/hné-lm vg

1962. november 12.

a magyar elektrotechnikai egyesület, valamint a lengyel elektrotechnikai egyesület rendezésében megtartott közös tanácskozás befejezéséeként a technika házában ünnepélyesen átadták a magyar villamosipar műszaki fejlesztésének jutalmazására alapított déry és bláthy-díjat.

az 1961. évi déry-díjat szomjas gusztáv, az erőmű beruházási vállalat szaktanácsadója kapta, az érintésvédelemmel kapcsolatos irodalmi munkásságáért. a bláthy-díjat taske-madarász emilnek, a fővárosi elektromos művek főosztályvezetőjének nyújtották át a magyar elektrotechnikai egyesületben kifejtett eredményes tevékenységéért./mti/

bb 47. román kereskedelmi kormányküldöttség érkezett budapestre

i sz/hné-lm vg

1962. november 12.

nicolae anghel, külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn román kormányküldöttség érkezett budapestre az 1963. évi magyar-román árucseretforgalmi tárgyalásokra. a delegációt a nyugat-pályaudvaron karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter ~~helyettese~~ helyettese fogadta./mti/

bb 48. a magyar-szlovák nemzetközi gyorsíróverseny eredménye

k fm/fm-lm fm

1962. november 12.

miskolcon vasárnap magyar-szlovák nemzetközi gyorsíróversenyt rendeztek. a percenként 450 szótagos verseny első helyezettje dr. baczony lászló /mti/, 2. fenyvesi mária /mti/, 3. ladislav bojnansky bratislavai gyorsírásstanár, 4. nagy istván /magyar nemzet/. a 400 szótagos fokon az első, illetve a második helyezett: vladimir molnár és frantisek skovajsa szlovák versenyzők./mti/

16.15/n

-31-

MK

bb 45. bőséges esők voltak országszerte - kedvező helyzet alakult ki a vetés befejezésére, az őszi szántás meggyorsítására, a zsenge vetések fejlődésére - a kárpátokon megkezdődött a hideg beszivárgása

1 cs/j szb ká

1962. november 12.

a szinte példátlanul hosszú ideig tartó szárazságot valójában csak most, a hétfői esőzések törték meg. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy a szombatira virradó éjszaka nagykiterjedésű esőfront érkezett hazánk légterébe a földközi-tenger felől, s szombaton az egész országban bő esőzés kezdődött. vasárnap délelőtt átmenetileg elállt az eső, az ország déli területein néhány óráns napsütés is volt, délután azonban megérkezett a front második hulláma, ami az ország nagyrészeire ugyancsak bő csapadékot hozott. a hétfő reggelig lehullott eső eloszlása nem egyenletes, most is a dunántul és az északi-keleti megyék kapták a legtöbb csapadékot, a dunántulon 30-40 millimétert mértek a megfigyelő állomások, az alföld északi vidékeiről 35-40, a szárazságtól legtöbbet szenvedett dél-alföldről azonban csak 10 milliméternyi vagy ezt valamivel meghaladó mennyiségű csapadékot jelentettek. a mátra hegység egyes részein 50 millimétert meghaladó csapadék hullott.

a legutóbbi 10 nap középhőmérséklete 1-5 fokkal haladta meg az időszaknak megfelelő évi átlagszintet. a jelenlegi időjárási helyzetre jellemző, hogy kelet-európában kialakult az első ideo hideggóc: a szovjetunióban és lengyelországban több helyütt mínusz 5-10 fokig süllyedt az éjszakai hőmérséklet. a hideg légtömegek délnyugat felé áramlanak, egyelőre ugyan felfogta támadásukat a kárpátok lánc, de az aldunánál máris megkezdődött a hideg beszivárgása. éppen ezért számítanunk kell arra, hogy a keddi hőmérsékleti maximumok már csak 8-11 fokig emelkednek, s az éjszakák is hidegebbre válnak. ez a hőmérséklet azonban megfelel a november közepén szokásos szintnek.

a kiadós esőzések az utóbbi napokban - különösen a dunántulon, ahol a kapások érése elhúzódott - késleltették, zavarták a betakarítást, ugyanakkor kedvező helyzetet teremtettek a helyenként megkésített őszi vetések befejezésére, az őszi mélyszántások ütemének gyorsítására, mint a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán tájékoztatásul közölték, az esők nyomán mos meggyorsul az elvetett gabonafélék, takarmánymagvak kelése, a szárazság miatt hiányos kelésű táblák előre láthatólag gyorsan feljavulnak, a zsenge növényzet erőteljes fejlődésnek indul annál is inkább, mivel a talaj és a levegő hőmérséklete az időszakhoz képest szokatlanul magas, tehát a vegetációs idő kitolódott.

/folyt. köv./

16.20/n

-32-

bb 45. /bőséges esők... 1. folyt./- szb

rendkívül fontos, hogy mindazokon a vidékeken, ahol elmaradtak a vetéssel - elsősorban baranyában - az irányító szervek és a termelőüzemek vezetői minden rendelkezésre álló erőt a kenyér-gabonavetés gyors befejezésére, továbbá a még kint levő termények betakarítására irányítsanak, majd - az eddiginél is jobb szervezéssel - gyorsítsák meg az őszi mélyszántás ütemét. az utóbbi aszályos évek tapasztalatai ugyanis világosan megmutatják: a termés hozamok kielégítőek voltak mindenütt, ahol idejében, s jó minőségben elvégezték az őszi mélyszántást. /mti/

--

bb 46. akiknek a 44. játékhetén minden lottoszelvényük nyert

sze szb vg

1962. november 12.

cserna jános és négy társa az em 45-ös építőipari vállalatának dolgozói évek óta közösen lottóznak, hetenként 15 lottoszelvényvel, mindig ugyanazon hét szám variálásával. állhatatosságukat most siker koronázta, a 44. játékhetén a 15 lottoszelvény mind-egyikén nyertes találatuk volt. mégpedig három 4-es találat, kilenc 3-as találat és három 2-es találat. így összesen 200.223 forint 90 fillért nyertek. valamennyien takarékbba helyezték nyereményüket. /mti/

--

bb 49. 275 állat- és növényfajtaról készültek modellek a mezőgazdasági szakoktatás számára - szemléltető-eszköz kiállítás nyílt az agrártudományi egyetemen

t ie szb ká

1962. november 12.

az uránia ismeretterjesztő eszközöket előállító és terjesztő intézet rendezésében hétfőn kiállítás nyílt az agrártudományi egyetemen. a kiállításon a mezőgazdasági szakoktatás szemléltető-séhez készült új állat-, gyümölcs- és zöldség-modelleket mutatják be.

mezőgazdasági szemléltető eszközöket hosszabb idő óta egész Európában kizárólag nyugat-németországban gyártottak. a nálunk jelenleg használt állat- és gyümölcs-modellek évtizedekkel ezelőtt készültek, s így az újabb fajták, típusok ismertetésére nem alkalmasak. a mezőgazdasági szakoktatás nagyarányú fejlődés érdekében is szükségessé tette, hogy a szakmák megfelelő megismertetéséhez elengedhetetlen szemléltetést korszerűbb eszközökkel oldják meg.

/folyt. köv./

16.30/n

-33-

bb 49. /275 állat- és... 1. folyt./- szb

az új modellek elkészítése előtt agrárszakemberekből alakult bizottságok választották ki azokat az állatokat, gyümölcsöt- és zöldség-példányokat, amelyek tökéletesen képviselik az illető fajta jellemző tulajdonságait és a megfelelő tenyésztési, illetve termesztési körülmények között elérhető színvonalát. a kijelölt egyedeket és példányokat kormos istván és marosi nagy sándor szobrászok mintázták meg, a szobrokat a szegedi vegyi- és kulturcikk ktsz-ben sokszorosítják, olyan technikával, amely biztosítja a másolatok teljes azonosságát. a modellek papírmáséból készülnek, s így nemcsak olcsóak, hanem - szemben a régebbi bronz- és gipsz-makettekkel - könnyűek és nem törnek. a kopástól és színeinek fakulásától celluloid-burkolat védi a figurákat.

az uránia intézet eddig 25 szarvasmarha-, ló-, sertés- és juh-fajtáról, valamint a köztermesztésben levő gyümölcs- és zöldség-félék mintegy 250 fajtájáról készített modellt, s már több szakiskolát és mezőgazdasági technikumot ellátott az új szemléltető eszközökkel. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

ma! bb 16-os számú hírünket
/tökéletesítették a c-vitamin alapanyagának gyártását/
teljes egészében v i s s z a v o n j u k !
/mti/

bb 50. ismét gyermeket ölt a második világháborúból
visszamaradt gránát

vid fm/tné/lm fm

1962. november 12.

halálos balesetet okozott velence községben a háborúból visszamaradt gránát. szakács istván máv nyugdíjas, velencei lakos, az őrizetére bízott 9 éves gurics mártával sétálni ment a velencei tó partjára. az idős ember néhány lépéssel előre ment, mialatt a kislány a fűben egy gránátot talált és piszkálgatni kezdte. a gránát felrobbant és mindkettőjüket súlyosan megsebesítette. a kislány a kórházban belehalt sérüléseibe. /mti/

--

17.20/lm

-34-

[Handwritten signature]

bb 51. oszlopnak ütközött az autóbusz - közlekedési balesetek a fővárosban

i bc/hné-lm sr

1962. november 12.

a népköztársaság utja és a nagymező utca kereszteződésénél a ga 80-81 rendszámú 1-es jelzésű autóbusz, amelyet bársony imre a megengedettnél gyorsabban vezetett a sikos uttesten, egy közvilágítási oszlopnak ütközött. az utasok közül négyen könnyebben megsérültek, kórházba szállították őket. az anyagi kár mintegy 30 000 forint. az autóbusz sofőrjétől bevonták a gépkocsivezetői igazolványát.

a moszkva téri villamos végállomáson sipos ferencné 68 éves budapesti lakos leszállt egy 6-os jelzésű kocsiról, a lépcsőn megcsuszott és leesett, súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mti/

--

bb 52. meghalt hedri endre professzor

i ms/gg szb sr

1962. november 12.

dr. hedri endre egyetemi tanár, a budapesti orvostudományi egyetem 1-es számú sebészeti klinikájának igazgatója, a lipcsei marx károly egyetem diszdzoktora vasárnap hirtelen elhunyt.

hedri professzor a baleseti sebészet egyik úttörője volt hazánkban. hosszú időn át az uzsoki utcai kórház főorvosaként sok ezer munkás életét mentette meg. 1947 óta mint egyetemi tanár rendkívül értékes oktatói munkásságot fejtett ki, és a szakorvosképzésben is kiemelkedő szerepet töltött be.

az elhunyt professzor temetéséről később történi intézkedés.
/mti/

--

17.40/n

-35-

[Handwritten signature]

bb 53. kölni vákuumtechnikai cég kiállítása és előadássorozata
budapesten

t sy/tr-lm la

1962. november 12.

az a vákuumtechnikai berendezések gyártásával foglalkozó kölni leybold cég kiállítást és előadássorozatot rendez budapesten. a kiállítást hétfőn este nyitották meg a technika házában. a cég szakemberei e héten különböző előadásokon ismertetik gyártmányaikat, s azok felhasználásának módját. a kiállításon bemutatják a kábel- és transzformátor gyártásnál, az élelmiszeriparban és egyéb területeken alkalmazható vákuumtechnikai berendezéseket. /mti/

bb 54. arnold zweiget ünnepelték a pen clubban

k v/gg-lm sr

1962. november 12.

a magyar pen club hétfőn az írószövetség székházában klubdelutánon ünnepelte arnold zweig neves német írónak, a német pen club elnökének 75. születésnapját.

az ünnepségen - amelyen számos neves magyar író, költő, a kulturális élet több kiválósága vett részt - az író munkásságát vajda györgy Mihály méltatta. az ünnepi beszédet műsor követte. /mti/

bb 55. lengyel közgazdász előadása az akadémián

i ms/hné-lm sr

1962. november 12.

severin chajtmán professzor, a varsói műszaki egyetem gazdasági mérnöki tagozatának vezetője, csütörtökön délután a magyar tudományos akadémián a termelösszervezés tökéletesítésének alapvető kritériumai a vállalatban kísérlet a termelési folyamat szervezéselméleti alapjainak megteremtésére a gépipar példáján/ címmel előadást tart. /mti/

18.40/n7

-36-

bb 56. tíz éves a jános kórház hipertónia osztálya

t ms/gg szb sr

1962. november 12.

az egészségügyi minisztérium kezdeményezésére és támogatásával tíz évvel ezelőtt nyitották meg a jános kórház hipertónia osztályát, amely Európában egyike az első ilyen speciális intézményeknek. a tervek kidolgozásában, a magas vérnyomás elleni küzdelem megszervezésében nagy szerepe volt a. i. germanov szovjet professzornak, aki az egészségügyi minisztérium meghívására hosszabb időt töltött hazánkban, valamint dr. bakáts Tibor egyetemi tanárnak, a jános kórház akkori igazgatójának.

az osztályon tíz év alatt 9.219 fekvő beteget ápoltak és több mint 130.000 járóbeteget vizsgáltak meg. a magas vérnyomás megelőzésére, időben történő kezelésének elősegítésére több mint hatvanezer szűrővizsgálatot végeztek gyárak és üzemek dolgozóinál.

jelentős az osztály gondozói tevékenysége is. figyelemmel kísérik a gyógyult betegek egészségi állapotát. munkahelyükön, otthonukban és a kórházban évente több ezer ellenőrző vizsgálatot végeznek.

az osztály munkatársai széleskörű tudományos és oktatási tevékenységet fejtenek ki. tudományosan megvizsgálták és a gyakorlatban kipróbálták számos vérnyomáscsökkentő szer hatását. dr. baráth Jenő professzor több külföldi egyetemen is előadást tartott. az osztály munkatársai 31 tudományos közleményt jelentettek meg, közülük nyolcat idegen nyelven, amerikai, svájci és német szaklapokban. az orvostovábbképző intézet előadásainak sorában 1955 óta 24 tanfolyamot tartottak, 470 hallgatóval. a távlati tudományos kutatási terv akadémiai feladataiból a hipertónia osztály vállalta a magas vérnyomás és az érlelmeszesedés egyes kérdéseinek kutatását, köztük az ugynevezett érzárok szerkezetek problémáinak vizsgálatát, amelynek fontosságára éppen az itteni kutatások mutattak rá.

hétfőn délután a jános kórház hipertónia osztályán ünnepélyes megemlékeztek az évfordulóról. az ünnepségen jelen voltak az egészségügyi minisztérium, a kerületi pártbizottság, a fővárosi tanács egészségügyi osztályának és az orvostovábbképző intézetnek a képviselői. baráth Jenő professzor ismertette az osztály tíz éves munkáját és rámutatott, hogy az élettartam várható meghosszabbodásával egyre inkább előtérbe kerül a szív- és érbetegségek problémája. /mti/

18.45/n

-37-

bb 57. a köjál munkájáról tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/tné szb fm

1962. november 12.

a közegészségügyi és járványügyi állomás munkájáról tárgyalt hétfői ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyei köjál-t az országban az elsők között, 1954 nyarán szervezték meg 11 főnyi létszámmal. a dolgozók száma azóta 63-ra emelkedett. munkájukat a megyében 480 egészségügyi felelős segíti. a köjál ez év első felében több mint 900 egészségügyi vizsgálatot tartott. előadásait 66.500-an hallgatták, a filmvetítéseket 57.500-an nézték meg. a laboratóriumi vizsgálatok száma pedig elérte a 36.000-et.

az intézmény munkájának eredményeként emelkedett a falusi lakosság egészségügyi kultúrájának színvonala, rendeződött a falvak ivóvizellátása. csökkent a fertőző megbetegedések száma.

a köjál egyik fontos feladatának tekinti, hogy segítse a mezőgazdasági dolgozókat, a termelőségvetkezeti tagok munka- és egészségügyi körülményeinek javítását. /mti/

--

bb 58. időjárásjelentés

sze-lm la

1962. november 12

a meteorológiai intézet jelenti 1962. november 12-én hétfőn este:

a hőmérséklet délkeleten csökken

várható időjárás kedd estig: felhős idő, néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, a dunántúlon és délkeleten élénkebb szél. a hőmérséklet az ország délkeleti felében csökken, északnyugaton nem változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 8-11 fok között. /mti/

--

19.36/n

-38-

pk

bb 59. emlékest a kossuth klubban tu-fu kínai költő születésének 1250. évfordulója alkalmából

ti hi/sze-lm la

1962. november 12.

az országos béketanács, a magyar-kínai baráti társaság, a magyar írók szövetsége és a tudományos ismeretterjesztő társulat hétfőn a kossuth klubban emlékestet rendezett tu-fu kínai költő születésének 1250. évfordulója alkalmából. tu-fu-ról, a nagy klasszikus kínai költőről, akinek munkásságáról - a béke világtanács javaslatára - a világ minden részén megemlékeznek, dr. csongor barnabás tanszékvezető egyetemi docens tartott előadást. az ünnepi esten neves előadóművészek tolmácsolták a költő verseit. /mti/

--

bb 60. egyhetes svédországi hivatalos látogatásáról hétfőn este hazaérkezett kossa istván közlekedés-és postaügyi miniszter

t nbj/sze-lm la

1962. november 12.

a svéd kormány nevében gösta skoglung svéd közlekedésügyi miniszter hivatalos látogatásra hívta meg kossa istván közlekedés- és postaügyi minisztert. kossa istván egy hétig tartózkodott svédországban, s hétfőn este érkezett vissza budapestre. a ferihegyi repülőtéren fogadására megjelent nezával ferenc igazságügyminiszter, puja frigyas külügyminiszterhelyettes, földvári lászló és horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettesek, a külügyminisztérium és a közlekedés- és postaügyi minisztérium több vezetője, továbbá c. kjellberg, a budapesti svéd követség ideiglenes ügyvivője.

x x x

kossa istván közlekedés- és postaügyi minisztert hivatalos látogatásának befejeztével fogadta t.f. erlander svéd minisztere lnök. /mti/

--

20.30/n

-39-

pk

reg.

MUNKASZÁM:

B/56

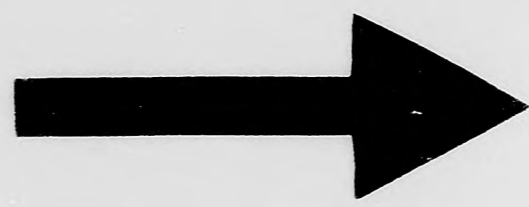
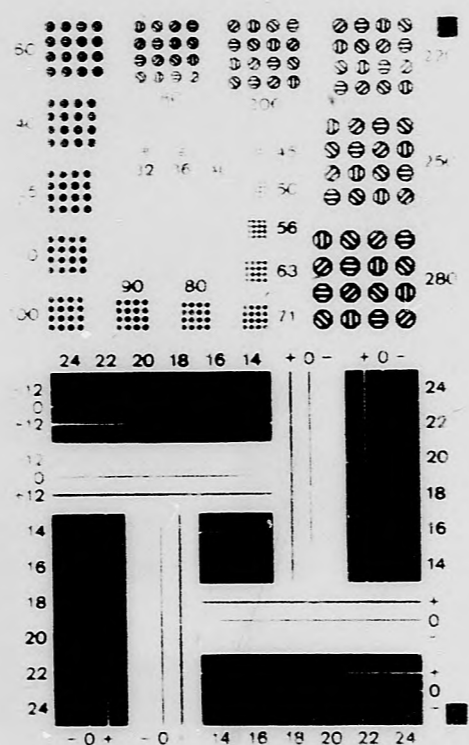
FELVÉTEL:

609

Készítette:

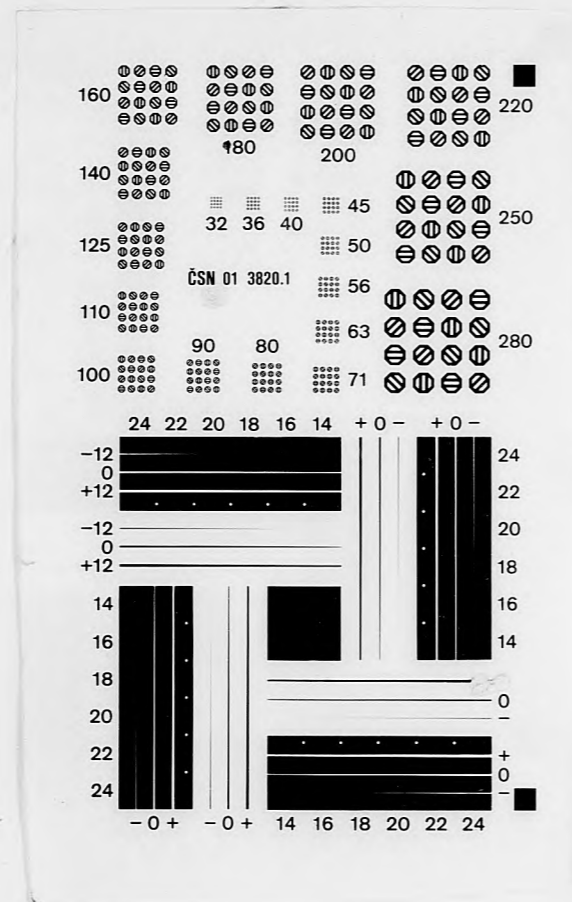
FÖLDVÁRY GY.

OSZK.

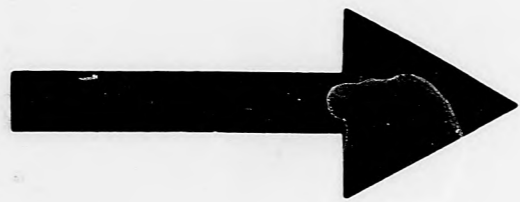

FOLYTATÁS

OSZK.

1990

1:10

FOLYTATÁS